

Магія Шевченківського слова незбагненна. Своїми словами він врятував народ від німоти, підтримував його волю пробуджував національну ідею. Він був кріпак і сирота, художник і поет, рекрут і в'язень, але залишився не розчавленим, невиснаженим, незламним, не зневіреним.

На особистому рівні Тарас Григорович довів, що патріотизм є пріоритетною стійкою характеристикою людини, яка проявляється в її свідомості, моральних ідеалах та цінностях, у реальній поведінці та вчинках. Це звичайний моральний стан життя людини. Він виявляється не лише в незвичайних ситуаціях, а й у повсякденному виконанні особистістю своєї роботи, яка приносить користь і людині, і суспільству. Отже суб'єктом- носієм патріотизму є сама людина. Завдяки її творчій праці, любові, відданості розвивається почуття патріотизму.

Саме Т.Г. Шевченко у своїй творчості і взагалі у своєму житті виховував, пробуджував загальнолюдські цінності, які складають основу патріотизму. Він весь час був у боротьбі за свою Батьківщину, оскільки він хотів бачити свою країну вільною, щасливою, націоналізованою.

Тарас Шевченко, сягаючи мріями до наших днів, у своїх творах протягом, усього життя розкриває власний ідеал національної ідеї у вихованні патріотизму. Великий поет України з трагічним болем у душі спостерігав про тяжкість життя людей. Тому Україна у розумінні національної ідеї для Кобзаря – це передусім волелюбний народ, героїчна визвольна боротьба.

Тарас Григорович Шевченко дав нам зрозуміти, що патріотизм є творчим актом духовного самовизначення особи. Критеріями патріотизму є любов, вірність і служіння Батьківщині, турбота про забезпечення цілісності і суверенітету України, піклування про її постійний розвиток на шляху демократичного національного відродження. Саме ці критерії і складають сутність у вихованні національної ідеї і вони проявляються у творчості Т. Г. Шевченка. Він мріяв про велику Україну. Її велич вбачав у величі краси, неповторності, у величі одухотвореності, у величі пам'яті народної.

Чи такою вона уявлялася Т. Г. Шевченкові, якою є зараз? Не нам судити. Та тільки в сучасному житті й у Шевченкових мріях є незаперечно спільне: ми зберегли пам'ять народну, ми зберегли мову.

Поет вірою і правдою служив своєму народові, стояв на сторожі його інтересів та зумів відродити національну ідею і закласти міцний фундамент у вихованні патріотизму.

Сьогодні ми вивчаємо своє минуле і пишаємося, що був у нас великий патріот і пророк, який побачив нову Україну, і згадуючи Шевченка, ми дякуємо йому за виховання патріотизму в наших серцях.

ОБРАЗ ПРИРОДИ В ТВОРЧОСТІ ШЕВЧЕНКА

Нікуліна А. В., студ. II курсу факультету обліку і фінансів
Науковий керівник — **Бага Л. Г.**, канд. екон. наук, доцент кафедри
економічної теорії

Творчість і біографія Т.Г. Шевченка вивчені на сьогодні досить ґрунтовно, але чим далі йде час, то стає все більш зрозумілим: чимало інтерпретацій творів, фактів життя Великого Кобзаря якраз від часу і залежали – від його поточних переваг і актуальності, від його політичних, естетичних і всляких інших установок. Та феномен Шевченка полягає в тому, що він подібний до незбагненого, особливої сили тарану, що пробиває на своєму шляху мури різних ідеологій і в їх уламках та пороху рине далі, ми ж, за цим тараном слідуючи, пізнаємо достеменніше не тільки наше минуле й сьогоднішнє, але й прозираємо за завісу майбутнього.

Шевченків шлях, перш за все, полягав у спасінні України та українців, перетворення світу і планування в ньому добра, справедливості, гармонії в природі, вселюдського братерства.

Особливими були і погляди Шевченка на природу, яку він розглядав вічною, незалежною від будь-яких духовних надприродних сил, як таку, що безперервно змінюється і розвивається. Людину Кобзар вважав частиною природи. Її знання і дії він розглядав як результат пізнання природи і її вічних законів розвитку за допомогою органів чуття. І чим ближче стоїть людина до природи, тим глибше проникає вона в її суть, тим повніше і точніше її знання про природу. Чистої свідомості, незалежної від природи, від реальної дійсності, яка володіє незалежною творчою силою, він не визнавав. Тільки глибоке розуміння «красоты безконечности, симметрии и гармонии в природе», - писав Шевченко, - може стати справжньою основою знань, ідеалу в мистецтві і літературі.

Т. Г. Шевченко спеціальних філософських творів не писав. Однак аналіз його творчості, особливо низки висловлених ним думок у питаннях історії і суспільного життя, літератури і мистецтва, науки і техніки, природи дає підстави не тільки робити висновок про його матеріалістичні переконання, які він втілював у всій своїй творчості, але й переконливо свідчить про те, що Шевченко був одним з видатних філософів-матеріалістів в Україні.

Шевченко вважав, що справжнє мистецтво можливе тільки тоді, коли воно вбирає свою піднесену світлу фантазію в форми непорочної вічної природи. Прекрасне не становить винятку із законів і не стоїть над природою, як її протилежність, а, навпаки, входить у неї її невід'ємною частиною, живе в ній, втілює її форму. Тому що природа є тим єством, що живе в середині людини та штовхає її на створення усього прекрасного. У всі віки й у всіх народів природа була предметом обожнювання, особливого покоління. Бо кожна національна культура продукує загальнолюдські цінності і вимагає для розвитку рідної землі плідних зусиль всього народу.

Т. Г. Шевченко – це істинно український поет. Причому таким він став не тільки тому, що народився в Україні, а тому, що жив своєю рідною країною, її прагненнями і сподіваннями. І це можна відчутти в будь-якій поезії Кобзаря, де поет заявляє про це відкрито. Поет стверджував, що натхнення і захоплення породжуються глибоким розумінням життя людей, природи і її розвитку. Шевченко вважав, що краса, прекрасне взагалі, не є якоюсь надприродною, існуючою поза людиною і природою ідеєю.

У творчості поета загалом, сконцентровано духовні надбання, внутрішній світ і звичаї українців. Його спадщину слід розглядати не лише як цінне джерело з етнокультури українців, яке проливає світло на характер міжетнічних взаємин в Україні тих часів, а й розкриває особливості процесів національного самовизначення, окреслює риси українського характеру. В ній ми черпаємо ідеї та твердження, які на століття випередили появу сучасних наукових напрямів з етнополітики та соціології, з етнопсихології та міжетнічних проблем.

Шевченкове слово єднає нас усіх в одну національну цілість із єдиною метою – відновити народовладну суверенну українську державу на всій її історичній території. Сказане дозволяє стверджувати, що Шевченка можна по праву вважати геніальним натхненником національно-культурного та державного відродження України. Т. Шевченко вивів українську культуру на вищий щабель розвитку, сміливо підкреслюючи її національну самобутність, зробив велетенський внесок у пробудження і формування національної свідомості українського народу, в розвиток української та світової культури. Ідеї, думки, вся творчість Шевченкового генія стали тим живим феноменом для українського народу, який і далі розвивається вже в свідомості сучасного суспільства.

Т. Г. ШЕВЧЕНКО – ЖИВОПИСЕЦ

Овезова С., магістрант факультета учета и финансов

**Научный руководитель – Подгородецкая И.Ю., канд. филол. наук, доцент
кафедры укр. и русск. языков**

Тарас Григорьевич Шевченко – гениальный украинский поэт и художник – с детства увлекался рисованием. Талант художника у него проявился значительно раньше, чем талант поэта. Если первые литературные пробы датируются 1836-1837 гг., то наиболее ранний рисунок, дошедший до нас и известный под названием «Женская головка», датирован самим автором 1830 г. С этой юношеской работы и началось творчество выдающегося художника.

Будучи маленьким мальчиком, Тарас мелом и углем рисовал птиц, зверей и людей не только у себя дома, но и в гостях. Желая овладеть искусством живописи, Тарас Шевченко обращался к дьякам-живописцам, которые в основном заставляли прислуживать им.

В 1830 г. Шевченко вместе с помещиком-хозяином переехал в Петербург, где его судьба резко изменилась. Там Шевченко познакомился с демократически настроенными и влиятельными деятелями культуры Петербурга – В. Григоровичем, А. Венециановым, В. Жуковским. Они, рассмотрев в Шевченко редкий талант, в 1838 году выкупили его из крепостной неволи. Освобождение дало право Тарасу Шевченко поступить в Академию искусств. Его учителем был крупнейший русский живописец К. Брюллов. Шевченко сразу начал учиться в «фигурном» классе (рисование гипсовых фигур), пропустив три предыдущих, так как имел достаточно высокую